

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-02- Nr.

TEIKIMAS DĖL PATIKSLINTŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Teikiame po 2020 m. sausio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio patikslintus Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 24, 27¹ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VGTPĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 50, 51, 52, 106 ir 322 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BPK projektas) (toliau kartu – projektai).

VGTPĮ projektas patikslintas atžvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės ir darbo ministerijos 2020 m. sausio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio metu išsakytą pastabą neatsisakyti nuostatos dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo neatsižvelgiant į turtą ir pajamas socialinės pašalpos gavėjams.

Taip pat projektai buvo patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje 2020 m. sausio 14 d., Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje 2020 m. sausio 16 d. įvykusių susitikimų metu pateiktus pasiūlymus bei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. sausio 3 d. išvadoje Nr. NV-11 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės 2020 m. sausio 6 d. pažymoje Nr. NV-29 nurodytas pastabas. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, suderintos darbo tvarka.

Projektų numatomo teisinio reguliavimo tikslas – gerinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos efektyvumą, atsižvelgiant į šiai sričiai skiriamą finansavimą.

I. Sprendžiama problema	Dėl nuolatinio valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimčių didėjimo sudėtinga užtikrinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos efektyvumą, atsižvelgiant į ribotą šiai sričiai skiriamą valstybės finansavimą.
II. Siūlomos priemonės	Patikslinti teisinį reguliavimą siekiant užtikrinti, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba būtų skiriama tiems, kam ji yra būtiniausia.

	<p>VGTPĮ projektu siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. išplėsti pirminės teisinės pagalbos turinį, numatant, kad prašymą dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutartį dėl santuokos nutraukimo teisinių pasekmių, taip pat pareiškimą dėl teismo įsakymo išdavimo, prašymą dėl teismo leidimo parduoti ar įkeisti nekilnojamąjį turtą išdavimo ir prašymą dėl teismo leidimo priimti palikimą išdavimo rengia pirminės teisinės pagalbos specialistai. 2. papildyti antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindus, numatant, kad antrinė teisinė pagalba neteikiama fizinio asmens bankroto bylose. 3. nustatyti, kad asmenims antrinė teisinė pagalba būtų teikiama atsižvelgiant į asmens (šeimos) turtą. 4. nustatyti didesnę asmens apmokamą antrinės teisinės pagalbos išlaidų dalį (70 ir 85 procentai), kai antrinė teisinė pagalba jau yra teikiama daugiau nei vienoje bylose. <p>BPK projektu siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Patikslinti gynėjo skyrimą nemokantiems proceso kalbos asmenims, numatant tokią teisę tik ne Lietuvos Respublikos piliečiams. 2. Patikslinti gynėjo skyrimo laikinai sulaikytam asmeniui taisyklės, numatant, kad valstybės teikiama teisinė pagalba turi būti užtikrinta tik tada, kai asmuo nepasinaudojo teise pačiam pasirinkti gynėją, tačiau prašo užtikrinti gynėjo dalyvavimą. 4. Privalomą gynėjo dalyvavimą apeliaciniame procese numatyti tik tais atvejais, kai apeliacinis skundas paduotas nuteistojo, išteisintojo ar asmens, kuriam byla nutraukta ar asmens, kuriam paskirtos ar nepaskirtos priverčiamosios medicinos priemonės, padėtį bloginančiais pagrindais bei bendraisiais pagrindais (BPK 51 straipsnis). 5. Patikslinti, kad teismas, atsižvelgdamas į kaltinamojo turtinę padėtį, iš pripažinto kaltu asmens išieško valstybės patirtas išlaidas būtinajam gynėjui užtikrinti.
III. Priemonių kaštai	Projektai bus įgyvendinami iš Teisingumo ministerijai, kaip asignavimų valdytojai, patvirtintų biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į 2018 m. ir 2019 m. antrinės teisinės pagalbos teikimo statistinius duomenis, tikimasi, kad projektuose numatytos teisinio reguliavimo priemonės leis sutaupyti apie 1 mln. Eur.
IV. Nauda visuomenei	Teikiama valstybės garantuojama teisinė pagalba atitiks savo paskirtį – bus prienamesnė, efektyvesnė ir kokybiškesnė asmenims, kuriems ji yra būtinausia.

Projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Projektai neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 2662934, vyresnioji patarėja Neringa Keršienė, tel. 2662876) patarėja Vaida Rudėnaitė (tel. 2662994, el. p. v.rudenaite@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 27¹ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 17 lapų.
2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 50, 51, 52, 106 ir 322 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 8 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius